

# A betiltott ponyva helyett filléres áron nemes irodalmat hoznak forgalomba

**Antal István nemzetvédelmi miniszter beszéde a képviselőházban — Bizonytalan időre elnapolták a ház üléseit**

Budapest, július 17. A képviselőház pénteki ülését negyed 1 óra után nyitotta meg Tasnádi Nagy András elnök. Bizottsági tagválasztások után Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter emelkedett szólásra.

Beszéde elején megállapította a miniszter, hogy annakidején a ponyvairodalom megrendszabályozása ügyében hozzá intézett interpellációra azért nem válaszolt részletesebben, mert nem akarta a kérdés megoldására irányuló tervek előzetes közlésével a kiadandó rendelkezések hatályosságát veszélyeztetni. Ezután szövegezte a megjelent papirgazdálkodási rendeletről, amellyel a ponyvairodalom megrendszabályozását kívánják elérni.

Rámutatott arra, hogy a rendeletnek két fontos része van. Egyrészt a jövőre akarja a ponyva megjelenését és elterjedését megakadályozni, másrészt egyszersmindkorra intézkedik arról, hogy az eddig megjelent ponyvákat elvonják a széles néprétegektől és ezek a termékek a papirgazdálkodási, illetve anyaggazdálkodási hivatal rendelkezésére álljanak.

A miniszter ezután foglalkozott a rendelettel, majd néhány számadatot közölt a ponyvairodalomról. Elmondotta, hogy évente átlag 36 millió példányban jelentek meg eddig a ponyvatermékek az országban és az erre felhasznált rotációs papírmennyiség évi átlagban 310 vagon. Ezt a hatalmas rotációs papírmennyiséget külföldről kellett behozni. Papirgazdálkodási és nemzetgazdasági szempontból is rendkívül fontos volt ezért a ponyvakérdés megoldása, mert a ponyva kereskedelmi mérlegünk szempontjából is jelentős mértéket öltött. A könyvkiadók 5-6000 példányszámban adták ki a jelentősebb és értékesebb műveket, amelyek ilyen kis mennyiségben és magas áron csupán a középosztály szűkebb rétegeihez kerülnek el. Nemzetnevelési és irodalompolitikai szempontból az a helyzet, hogy a szűkebb középosztály rétegein alul fekvő sokmillió magyar ember lelki táplálékát, szellemi nevelését, erkölcsi irányítását, magasabb irodalom iránti hajlandóságát ugyszólván korlátok nélkül szolgálhatták ki a ponyvairodalomnak, amelyet végül már a legrutább üzleti haszonszerzési szempont vezett.

Szövegezte a miniszter arról, hogy nem elégedtek meg a ponyvairodalom további terjedésének megakadályozásával, hanem intézkedtek arról is, hogy az 1938 december 31. óta megjelent könyveket, füzeteket és naptárakat magasabb irodalompolitikai és nemzetnevelési szempontból felülbírálják. A ponyvakérdésnek ez a megoldása a kultuszminiszter és az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács el-

nökének előzetes hozzájárulásával történt.

Megállapította ezután a miniszter, hogy ez a kérdésnek csupán negatív oldala, már pedig egy igen súlyos pozitív része is van. A ponyva terjedésének egyik legfőbb oka a széles néprétegek a betű iránti vágyakozása és az irodalom iránti készsége volt. Csak félmunka lenne, ha elzárják ezeket a néprétegeket a betűtől és ugyanakkor nem intézkednének arról, hogy az olvasás iránti hajlandóság megfelelő nemes tartalmú ismeretterjesztő, a lelket és az erkölcsi érzéket emelő irodalomnak a rendelkezésére bocsátásával nyerjen kielégülést.

Bejelentem a képviselőháznak — mondotta —, hogy a rendelet kiadásával kapcsolatban egy másik és igen fontos természetű intézkedés előkészítését is folyamatba tettük. Intézményesen meg akarjuk szervezni a széles néprétegek olvasására alkalmas az ő lelkiességüket emelő, erkölcsi érzésvilágukat kielégítő nemes magyar irodalomnak olcsó filléres áron a ponyva helyett való forgalombahozatát.

Már a közeli napokra az összes érdekelt kiadókkal és az Országos Irodalmi és Művészeti Tanáccsal értekezlet összehívását tervezzük, melynek kapcsán meg akarjuk szervezni ennek a nemes magyar és nemes külföldi irodalomnak a széles néprétegekben olcsó, amennyiben lehetséges, szintén filléres áron való terjesztését.

Hivatkozott ezután a miniszter a

hivatala keretében működő nemzetpolitikai szolgálatnak a nemes ponyva megteremtésére irányuló kísérletére és megállapította, hogy már ennek a kísérletnek óriási halása és jelentősége volt.

Hivatalában a nemes ponyva megteremtésére részletesen kidolgozott irodalmi program készült, melynek célja például a magyar hőstörténet, a hun-magyar mondavilág, a magyarság új hazába való vándorlása, az ezeréves magyar mult kiemelkedő eseményei, nagy magyar hadvezérek, államférfiak, felfedezők, magyar városok, magyar várak és ehhez fűződő történelmi és mondavilág fantáziát megfogó kalandos felfogásban való feldolgozása. Ez természetesen semmiesetre sem diletáns író diletáns munkája lesz.

Hangoztatta végül, hogy a ponyvairodalom megrendszabályozásában az a felismerés vezette, hogy elsődlegesen fontos a széles néprétegek egészséges lendületének, nemzeti érzésének, ismereteinek és izlésének fenntartása, ápolása és megerősítése a mai világban, hogy a magyar nép lelkében ne idegen világ, idegen életfelfogás, hanem saját fajtájának szellemisége és életformái iránt keltsenek érdeklődést. A kérdést olyan fontosnak tartotta, a nemzeti lélek megnyugtató szemponthoz, hogy még a Ház nyári szünete előtt részletesen megnyugtató választ akar adni az interpellációra.

A miniszter beszédét a képviselőház minden oldalán élénk helyesléssel és tapsal fogadták. Tasnádi Nagy András elnök napirendi indítványára a képviselőház bizonytalan időre elnapolta üléseit. Még a szünet előtt a felsőház üzenetének átvételére e hónap végén, vagy jövő hónap elején alakuló ülést tart a képviselőház. A képviselők az ülés végén lelkesen megtapsolták Tasnádi Nagy András elnököt. Az ülés egy negyed 2 után ért véget.

## „A városnak áldozatot kell vállalni az egyetem továbbfejlesztésénél”

**Dr. Tóth Béla h. polgármester nyilatkozata és köszönő levele Hóman Bálinthoz — Megkezdte a város a központi egyetem felépítésével kapcsolatos előkészítő tárgyalásokat — Hol helyezik el ideiglenesen a jogi kart**

(A Délmagyarország munkatársától) Városszerte nagy érdeklődés fogadta néhány nappal ezelőtt dr. Kogutowicz Károly rektor nyilatkozatát, amelyben bejelentette, hogy dr. Hóman Bálint volt kultuszminiszter miniszterségének utolsó napján utolsó hivatali ténykedéseképpen

elrendelte a szegedi egyetem központi épületének felépítését és a jogi fakultásnak 1943 szeptemberétől kezdődő visszaállítását.

A volt kultuszminiszter ezekről a rendelkezésekről átiratban értesítette az igazságügyminisztert annak kapcsán, hogy a központi épület felépítése után visszakapja Dugonics-téri épületét a szegedi itélőtábla, sőt, már az építkezések megkezdése előtt ebben az évben a tábla rendelkezésére bocsátják a Dugonics-téri épület II. emeleti helyiségeit. De leiratot intézett Hóman Bálint ezekben az ügyekben az egyetemhez és Szeged város hatóságához is.

**Dr. Tóth Béla h. polgármester nyilatkozata**

A városházán a leirat alapján máris történtek bizonyos intézkedések az építkezések megkezdésé-

nek előkészítésére s ezekkel, valamint magával a leirattal kapcsolatban dr. Tóth Béla h. polgármester a következőket mondotta a Délmagyarország munkatársának:

— Az egyetemi építkezések folytatásáról és a jogi kar visszaállításáról hírt adó kultuszminiszteri leirat, amelyről az egyetem rektorának interjúja folytán a vasárnap szegedi lapok beszámoltak, e hét elején a várososhoz is megérkezett. A rendelkezés tartalmáról a főispán ur és én, amikor legutóbb Budapestben voltunk, értesültünk, de a megszerzett információ eredményét csak tulajdonképpen időszerepekor akartuk nyilvánosságra hozni. A még Hóman Bálint kultuszminiszter ur által aláírt leiratban az van, hogy

a kultusztárca százezer pengőt állít be a költségvetésbe

abból a célból, hogy az előzetes terveket elkészíthessék és a Dóm-tér épületekkel összhangzó, stílusos és korszerű épületbe biztosíthassuk az egyetem központi intézményeinek (rektori és gazdasági hivatal, egyetemi könyvtár), valamint az újonnan felállítandó jogi és államtudományi kar megfelelő elhelyezését. Ehhez azonban szükség van arra,

hogy Szeged város közönsége most már véglegesen sajátjának tekinthető Horthy Miklós-tudományegyetem elhelyezésénél

áldozatot vállaljon úgy, amiként áldozatot hozott akkor, amikor nemzeti érdekből a Kolozsvárról menekült Ferenc József-tudományegyetem Szegeden történt „ideiglenes” elhelyezését olyan fényes keretek között segítette biztosítani.

Ezért felkérte a kultuszminiszter urat a város közönségét, hogy a Dóm-téren a központi egyetem épületének felépítése céljából megfelelő telket biztosítson és a vonatkozó kisajátítási eljárást indítsa meg.

— Természetesen a város közönsége kitörő örömmel fogadta ezt az elhatározást és ennek kifejezéséül

a város hatósági és közönsége nevében köszönő feliratot intéztem Hóman Bálint kegyelmes urhoz

és a szükségesnek tartott intézkedéseket haladéktalanul már az első napokban foganatosítottuk.

— Erősen meg vagyunk győződve, hogy a városunk kulturális és gazdasági életre roppant előnyös hatással érvényesülő terv keresztülvitele érdekében

összefog Szegeden minden magyar kéz

és elkövet mindent emberileg lehető, hogy a magyar tudomány és a magyar élni akarás bizonyosságára minél előbb álljanak az új épületek és, hogy a jogi oktatás a város vágyaihoz és reményeihez képest minél hamarabb megkezdődhessék.

**Köszönőlevél Hóman Bálinthoz**

A volt kultuszminiszterhez intézett felirat, amelyre dr. Tóth Béla helyettes polgármester nyilatkozatában hivatkozik a következőképpen szól:

„Kegyelmes Uram! A szabad királyi város közönsége hosszú-hosszu évtizedeken át küzdött az egyetemért és annakidején anyagi áldozatot nem kimélve elsőnek ajánlotta fel a nemzeti megújulás városát otthonul a székhelyéről kiűzött ősi egyetemnek és a város közönsége mindenkor örömmel gondolt vissza arra az időre, amikor a m. kir. Ferenc József-tudományegyetemnek hajlékot, otthont nyújtani szerencséje volt.

Annál inkább tölt el bennünket büszke örömmel az a gondolat, hogy a szabad királyi város küzdelmének eredményeképpen Nagyméltóságod kegyes jóinduata folytán a Főmél-

**Szechenyi Mozi**

Szabad-e

Lehet-e

Férjhez mehet-e?

egy szabad életet élő leány az igazán becsületes férfihez? Erre ad feleletet a legmerészebb témájú magyar film.

**Mária két éjszakája**

Főszereplők: SZILÁGYI SZABÓ ESZTER, URAY TIVADAR  
Ma 5. 7. 9. 16 éven felülieknek

**Belvárosi Mozi**

Szombattól hétfőig

**Csak angyaloknak van szárnyuk**

A szárnyas ember himnusza, a repülők önfeláldozó küzdelmes élete

A főszerepekben:

**Gary Grant**

és

**Jean Arthur**

UFA HIRADÓ